

**Осигурително брокерско
друштво**

**СН ОСИГУРИТЕЛЕН
БРОКЕР АД БИТОЛА**

Финансиски извештаи за годината што
завршува на 31 декември 2020 година
и

**Извештај на независните
ревизори**

Март, 2021

Содржина	Страна
ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ	1
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ	
- Извештај за финансиска состојба	3
- Извештај за сеопфатна добивка	4
- Извештај за промените во капиталот	5
- Извештај за паричните текови	6
- Белешки кон финансиските извештаи	7
- Прилози	

До:
Акционерите на Акционерското друштво
СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД БИТОЛА

Извештај на независните ревизори

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД БИТОЛА (во понатамошниот текст “Друштвото”), составени од Извештај за финансиска состојба на ден 31 декември 2020 година и Извештај за сеопфатна добивка, Извештај за промените во капиталот и Извештај за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од процената на ревизорот и истите вклучуваат процена на ризиците од материјално погрешно прикажување во финансиските извештаи, било поради измама или грешка.

При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективността на внатрешната контрола на Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

До:
Акционерите на Акционерското друштво
СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД БИТОЛА

Извештај на независните ревизори (продолжува)

Мислење

Наше мислење е дека, финансиските извештаи ја презентираат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД БИТОЛА на ден 31 декември 2020 година, како и резултатот од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2020 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски информации објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2018, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за Ревизија.

Наше мислење е дека, историските финансиски информации објавени во годишниот извештај за работењето на Друштвото со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со информациите објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2020.

А&БА Грууп дооел, Скопје

Овластен ревизор, Партнер

Бојан Петрески

22 март 2021

Управител

Бојан Петрески

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 2019

Во илјади денари

	Белешка	2020	2019
Средства			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	5	264.997	253.580
		264.997	253.580
Тековни средства			
Залихи	7	33	33
Побарувања од работењето	8	703.833	514.654
Останати тековни средства и АВР	9	47.117	58.935
Парични средства и еквиваленти	10	5.141	3.245
		756.124	576.867
ВКУПНО СРЕДСТВА		1.021.121	830.447
Капитал и обврски			
Капитал			
Акционерски капитал	11	84.167	4.920
Резерви		492	492
Акумулирана добивка		-	35.862
Тековна добивка		52.077	52.230
		136.736	93.504
Обврски			
Нетековни обврски			
Долгорочни позајмици	12	282.806	149.889
		282.806	149.889
Тековни обврски			
Краткорочни позајмици	12	203.712	252.475
Обврски кон добавувачи и аванси	13	335.945	290.750
Останати тековни обврски и ПВР	14	61.922	43.829
		601.579	587.054
ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		1.021.121	830.447

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

Овие финансиски извештаи се одобрени на 27.02.2021 година од Раководството на СН Осигурителен Брокер АД Битола и потпишани во негово име од:

Г-дин Христо Кондовски
Извршен директор

Г-дин Зоран Пејчиновски
Извршен директор

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 2019

Во илјади денари

	Белешка	2020	2019
Приходи од продажба	15	221.693	206.927
Останати опетаривни приходи	16	14.209	15.674
Вкупно оперативни приходи		235.902	222.601
Трошоци за материјали и одржување	17	(13.451)	(13.668)
Плати, надоместоци и други лични примања	18	(51.322)	(37.991)
Амортизација	19	(9.285)	(7.575)
Останати опетаривни трошоци	20	(94.941)	(91.134)
Вкупно оперативни трошоци		(168.999)	(150.368)
ОПЕРАТИВНА ДОБИВКА		66.903	72.233
ПРИХОДИ (РАСХОДИ) ОД ФИНАНСИРАЊЕ			
Приходи од финансирање и курсни разлики	21	8.706	45
Трошоци од финансирање и курсни разлики	21	(18.134)	(14.980)
		(9.428)	(14.935)
ДОБИВКА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ		57.475	57.298
Данок на добивка	22	(5.398)	(5.067)
НЕТО ДОБИВКА ЗА ГОДИНАТА		52.077	52.231
Останата сеопфатна добивка		-	-
ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА ЗА ГОДИНАТА		52.077	52.231
ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА			
- Основна		1,91	32,64
- Разводнета		9,42	32,64

Белешките претставуваат составен дел на финансиски извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Во илјади денари

	Основна главнина	Резерви	Акумул. Добивка	Вкупно
Состојба на				
01 Јануари 2019	4.920	-	36.354	41.274
Распределба на добивката	-	492	(492)	-
Добивка (загуба) за годината	-	-	52.231	52.231
Исплата на дивиденда	-	-	-	-
Состојба на				
31 Декември 2019	4.920	492	88.092	93.504
Состојба на				
01 Јануари 2020	4.920	492	88.092	93.504
Исплата на дивиденда	-	-	(88.092)	(88.092)
Зголемување на основна главнина	79.247	-	-	79.247
Добивка (загуба) за годината	-	-	52.077	52.077
Состојба на				
30 Декември 2020	84.167	492	52.077	136.736

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ
За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019
Во илјади денари

	2020	2019
ГОТОВИНСКИ ТЕК ОД ОПЕРАТИВНИ АКТИВНОСТИ		
<i>Прилагодувања за:</i>		
Добивка пред оданочување	57.475	57.298
Амортизација на материјални средства	9.285	7.575
Вредносно усогласување на основни средства	93	
Отпис на побарувања	17	-
Капитална добивка од продажба на основни средства	-	(917)
Дадени одобрености на купувачи	9.595	10.567
Приход од добиени одобрености	-	(865)
Приход од камати	(8.698)	(29)
Трошок за камати	18.132	14.690
Позитивни курсни разлики	-	(1)
Негативни курсни разлики	2	7
Добивка од работење пред промени во оперативниот капитал	85.900	88.323
 Зголемување (намалување) на тековните средства		
Побарувања од купувачи	(198.790)	(208.329)
Останати тековни средства и АВР	11.817	33.552
	(186.973)	(174.777)
 Зголемување (намалување) на тековните обврски		
Обврски кон добавувачите	45.195	112.752
Останати тековни обврски и ПВР	15.382	19.119
	(61.315)	131.871
 Нето паричен тек од работењето	(40.496)	45.417
 Платени камати	(18.132)	(14.690)
Платен данок на добивка	(2.686)	(2.686)
Нето готовина од оперативни активности	(61.315)	28.041
 ГОТОВИНСКИ ТЕК ОД ИНВЕСТИЦИОНИ АКТИВНОСТИ		
Набавка (продажба) на недвижности, постројки и опрема	(20.794)	(36.574)
Приливи од камати	8.698	29
Нето готовина од инвестициони активности	(12.096)	(36.545)
 ГОТОВИНСКИ ТЕК ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ		
Исплатена дивиденда	(88.092)	158.446
Краткорочни финансиски обврски	(28.848)	158.446
Долгорочни финансиски обврски	113.001	(169.404)
Акционерски капитал и задржана добивка	79.247	-
Нето готовина од финансиски активности	75.307	(10.958)
 Нето зголемување (намалување) на готовина	1.897	(19.463)
Готовина на почетокот на годината	3.245	22.707
Готовина на крајот на годината	5.141	3.245

Белешките претставуваат составен дел на финансиските извештаи

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

---

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

СН Осигурителен Брокер АД Битола (во понатамошниот текст „Друштвото“) е регистрирано како акционерско друштво согласно Законот за трговските друштва и Законот за супервизија на осигурување. Основна дејност на друштвото е застапување во осигурување и осигурително посредување (главна приходна шифра: 66.22 – Дејности на застапници во осигурување и осигурителни посредници).

Друштвото е основано и започнало со работа на 4 Декември 2014 година. Седиштето на друштвото се наоѓа во Битола на ул. „Димитар Илиевски Мурато“ бр.5.

На 31 декември 2020 има 117 вработени (31 декември 2019: 98 вработени).

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1. Основа за подготовка

Овие финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва (“Службен весник на РМ” бр. 28/2004 ... 06/2016) и Правилникот за водење сметководство (“Службен весник на РМ” бр. 159 од 29 декември 2009 година, бр. 164 од 2010 година и 107 од 2011 година). Според овој Правилник се пропишува водењето сметководство во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) вклучувајќи ги и Толкувањата на постојниот комитет за толкување (ПКТ) и Толкувања на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (КТМФИ) издадени на 1 јануари 2009 година.

Финансиските извештаи се подготвени според концептот на историска вредност освен за финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства и обврски (вклучувајќи и деривативни инструменти), доколку постојат, кои се мерат по објективната вредност. Основите за мерење на секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход се детално опишани во продолжение на оваа Белешка.

Подготовката на овие финансиски извештаи во согласност со МСФИ прифатени и објавени во Република Македонија бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара Раководството на Друштвото да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики.

Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и оценките се значајни за финансиските извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Друштвото ја води сметководствената евиденција и подготвува финансиски извештаи во локалната валута – Македонски Денар (МКД или Денар) која претставува функционална и презентациона валута.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Основа за подготовка (продолжува)**

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2020 и 2019 година. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено. Онаму каде што е неопходно направени се прилагодувања во презентацијата на споредбените податоци со цел истата да одговара на презентацијата на тековните податоци.

2.2. Странски валути

Трансакциите деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари со примена на официјалниот среден курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари ("Денари") по средниот курс на Народна Банка на Република Македонија на последниот ден од пресметковниот период. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики прикажани се во Извештајот за сеопфатната добивка како приходи или расходи од финансирање во периодот на нивното настанување. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Извештајот за финансиската состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	31 декември 2020	31 декември 2019
1 УСД	50,2353 денари	54,9518 денари
1 ЕУР	61,6940 денари	61,4856 денари

2.3. Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентираат по набавна односно претпоставена набавна вредност намалена за акумулираната депрецијација и резервирањето поради оштетување, доколку постои. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата.

Цената на чинење на средствата, изградени во сопствена режија, се состои од трошокот за материјал, директна работна сила и соодветни општи производни трошоци.

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога трошокот на ставката може разумно да се измери.

Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во Извештајот за сеопфатната добивка во текот на периодот во кој се јавуваат.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)****Недвижности, постројки и опрема (продолжува)**

Не се пресметува депрецијација на земјиштето и инвестициите во тек. Депрецијацијата на останатите ставки на недвижностите и опремата се пресметува правопрпорционално, со цел, да се распредели набавната или претпоставената набавна вредност до нивните резидуални вредности низ проценетиот век на употреба, како што следи:

Градежни објекти	100 години
Опрема	4-10 години
Останата опрема и моторни возила	4-5 години

Резидуалните вредности на средствата и проценетиот век на употреба се прегледуваат и доколку е потребно се корегираат, на секој датум на известување. Кога евидентираните износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ.

Приходите или расходите поврзани со отуѓувања се одредуваат по пат на споредба на приливите со евидентираните износ. Разликите се вклучени во Извештајот за сеопфатната добивка во периодот кога настануваат.

2.4. Оштетување на нефинансиските средства

Недвижностите, постројките и опремата, како и нематеријалните средства со дефиниран век на употреба се проверуваат за постоење на можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени на услови укажуваат дека евидентираните износ на средствата не може да се надомести. Секогаш кога евидентираните износ на средствата го надминува нивниот надоместлив износ, се признава загуба од оштетување. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребната вредност е сегашната вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, ако е тоа неможно, за целата група на средства која генерира готовина.

2.5. Финансиски средства

Друштвото ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, кредити и побарувања, финансиски средства кои се чуваат до доспевање и финансиски средства расположиви за продажба. Класификацијата зависи од целите за набавка на финансиските средства. Раководството ги класифицира финансиските средства во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се финансиски средства наменети за тргување. Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел да се продаде во краток рок. Средствата во оваа категорија се класифицираат како тековни средства. Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Финансиски средства (продолжува)***Финансиски средства кои се чуваат до доспевање*

Вложувања чувани до доспевање се не-деривативни финансиски инструменти со фиксни периоди на отплата и со фиксен период на доспевање кои Друштвото има намера и можност да ги чува до периодот на доспевање. Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или детерминирани плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се вклучени во тековните средства, освен за оние кои доспеваат во период подолг од 12 месеци од датумот на Извештајот за финансиската состојба. Кредитите и побарувањата на Друштвото на датумот на Извештајот за финансиската состојба се состојат од побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања како и парични средства и еквиваленти.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативи, кои се креирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Тие се вклучени во нетековни средства освен ако раководството нема намера да го отуѓи вложувањето во рок од 12 месеци од датумот на известување. Со состојба на 31 декември 2019 и 2018 година Друштвото нема класифицирано средства во оваа категорија.

Признавање и мерење на финансиските средства

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата - датумот на кој што Друштвото има обврска да го купи или продаде средството. Финансиските средства кои се признаваат според објективна вредност преку добивки или загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка. Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста. Финансиските средства расположливи за продажба и финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност. Кредитите и побарувањата се последователно евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата. Сите финансиски средства кои не се признаваат според објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат по нивната објективна вредност зголемена за трошоците на трансакциите.

Добивките или загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во добивки / загуби во периодот кога настануваат. Приходите од дивиденди се признаваат во добивки / загуби како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)****Финансиски средства (продолжува)**

Промените на објективната вредност на монетарните и не-монетарните вложувања класифицирани како расположливи за продажба се признаени во останатата сеопфатна добивка.

Кога хартиите од вредност класифицирани како расположливи за продажба се продаваат или се оштетени, акумулираната корекција на објективната вредност признаена во капиталот се вклучува во извештајот за сеопфатна добивка како добивка или загуба од вложувања во хартии од вредност во периодот на кој се однесуваат. Каматите од средствата расположливи за продажба, пресметани врз основа на ефективната каматна стапка се признаваат во добивки/загуби како финансиски приходи. Приходи од дивидени од финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во добивки / загуби како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда.

Де признавање на финансиските средства

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста.

Оштетувањето на финансиските средства

а. Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на Извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. Финансиското средство или групата на финансиски средства, се оштетени, и загуба поради оштетување се евидентира само ако постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани кои се случиле по првичното признавање на средствата и дека настанот има влијание на очекуваните идни парични текови на финансиското средство или групата на финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат. Како докази за оштетување може да се земат индикациите дека должникот или групата должници имаат значајни финансиски тешкотии, доцнење при исплата на главница и камата, веројатност дека ќе влезат во стечај или друга реорганизација, и каде што постојат видливи индикации за намалување на идните парични текови како што се промените во економските услови кои кореспондираат со загубата.

За категоријата кредити и побарувања износот на загубата поради оштетување претставува разлика помеѓу евидентираниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки и загуби.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Финансиски средства (продолжува)**

Доколку кредитот или средството кое се чува до доспевање е со променлива каматна стапка, тековната ефективна каматна стапка утврдена според договорот претставува стапката на мерење на било која загуба од оштетување. На пример, Друштвото може да го измери оштетувањето на средството врз основа на објективната вредност на инструментот, користејќи пазарна цена.

Доколку во некој последователен период износот на оштетувањето се намали и тоа намалување може објективно да се поврзе со настан кој настанал после признавањето на оштетувањето (како на пример подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходно признаената загуба се намалува преку тековните добивки или загуби.

б. Финансиски средства расположливи за продажба

На секој датум на Извештајот за финансиската состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. За должнички хартии од вредност, Друштвото ги користи критериумите наведени во подточка (а). Кај сопственички хартии од вредност расположливи за продажба, значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на хартиите од вредност под нивната набавна вредност претставува индикатор дека средството е оштетено.

Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност, намалена за загубата поради оштетување претходно признаена во Извештајот за финансиската состојба, се отстранува од сеопфатната добивка и се признава како добивка или загуба за периодот. Доколку во некој последователен период објективната вредност на должничките инструменти евидентирани како финансиски средства расположливи за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со некој настан по датумот на евидентирањето на оштетувањето во добивките или загубите, загубата поради оштетување се намалува преку тековните добивки или загуби.

2.6. Пребивање на финансиските инструменти

Финансиските средства и обврски се пребиваат и нето вредноста се презентира во Извештајот за финансиска состојба, кога постои законско извршно право за пребивање на признаените вредности и постои можност да се порамнат на нето основа или пак истовремено да се реализираат средствата и подмират обврските.

2.7. Залихи

Залихите се вреднувани по пониската помеѓу набавната и нето реализационата вредност. Нето реализационата вредност претставува продажна вредност во секојдневниот тек на работата, намалена за трошоците за завршување, маркетинг и дистрибуција. Трошокот на материјалите и резервните делови се утврдува користејќи ја методата на пондериран просек и вклучува трошоци направени за нивна набавка, достава до постоечката локација и состојба на употреба. Трошокот на производите и производството во тек вклучува и соодветен дел на општи трошоци врз основа на нормалниот оперативен капацитет.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)****2.8. Побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања**

Побарувања од купувачите претставуваат износи од купувачи за продадени стоки или извршени стоки во нормалниот тек на работењето. Доколку наплатата на побарувањата се очекува за една или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг), побарувањата се класифицирани како тековни средства. Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни побарувања.

Овие побарувања и позајмици иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, нето од резервирањето поради оштетување. Резервирање поради оштетување се пресметува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да може да ги наплати сите побарувања и позајмици според нивните оригинални услови на плаќања. Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање како и пролонгирање или неможност за плаќање претставуваат индикатори дека побарувањата од купувачи се оштетени. Значајните должници се тестираат за оштетување на индивидуална основа. Останатите побарувања со слични карактеристики на кредитен ризик се проценуваат групно.

Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентируваниот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентируваниот износ на средството со признавање на поврзаните загуби со признавање на резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки/загуби. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признава како тековна добивка.

2.9. Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат готовина во благајна, депозити по видување во банки и други краткорочни високоликвидни вложувања кои доспеваат во периоди не подолги од 3 месеци од датумот на стекнување.

2.10. Капитал, резерви и акумулирани добивки/загуби*(а) Акционерски капитал*

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

(б) Трошоци поврзани со емисија на акции

Трошоците поврзани со емисија на нови акции, опции или стекнувањето на деловна активност се презентирани како намалување (нето од данокот), на приливите од емисијата.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Капитал, резерви и акумулирани добивки/загуби (продолжува)***(в) Сопствени акции*

Кога Друштвото откупува свој акционерски капитал, платените надомести се одземаат од вкупниот акционерски капитал како сопствени акции се додека истите не се отуѓат. Кога таквите акции последователно се продаваат, примените надомести се вклучуваат во акционерскиот капитал.

(г) Резерви

Резервите, кои се состојат од ревалоризациони, задолжителни резерви и резерви од реинвестирана добивка се создадени во текот на периодите врз основа на добивки/загуби од ревалоризација на материјалните средства и финансиските средства расположливи за продажба, во случајот со ревалоризациони резерви како и по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законска регулатива и одлуките на раководството и акционерите на Друштвото. Согласно со законската регулатива резервите може да се користат за покривање на загубите, за купување на сопствени акции и исплата на дивиденди.

(д) Акумулирани добивки

Акумулираните добивки ги вклучуваат задржаните добивки од тековниот и претходните периоди.

2.11. Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорниот аранжман. Сите финансиски обврски на Друштвото на датумите на известување се класифицирани во категоријата останати финансиски обврски по амортизирана набавнавредност. Овие финансиски обврски се состојат од обврски спрема добавувачи и останати обврски и позајмици.

Обврски кон добавувачи и останати обврски

Обврските кон добавувачи се обврски за плаќање за стоки или услуги кои се стекнати во нормалниот тек на работењето. Обврските се евидентираат како тековни доколку плаќањето на истите се изврши во рок една година или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг). Доколку не го исполнуваат наведниот услов, истите се класифицираат како не-тековни обврски. Обврските кон добавувачи се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Позајмици

Позајмиците иницијално се евидентирани според нивната објективна вредност, намалена за трошоците на трансакција. Последователно, позајмиците се евидентираат според нивната амортизирана набавна вредност; разликите помеѓу примањата (намалени за трошоците на трансакцијата) и надоместливиот износ се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка за времетраењето на позајмиците, користејќи го методот на ефективна каматна стапка. Надоместоците кои се плаќаат за воспоставување на кредитни линии се признаваат како трошок за трансакцијата на позајмицата доколку постои веројатност дека дел или целата линија ќе се повлече.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)****Финансиски обврски (продолжува)**

Во овој случај, надоместокот се одложува до моментот на повлекувањето. Доколку не постои доказ дека ќе се повлече одреден дел или сите кредитни линии, надоместокот се капитализира како однапред извршени плаќања за ликвидност и се амортизира за периодот на аранжманот. Позајмиците се класифицирани како тековни обврски освен доколку Друштвото има безусловно право за подмирување на обврската за најмалку 12 месеци по датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.12. Трошоци за позајмување

Општите и посебните трошоци за позајмици директно поврзани со стекнување, изградба или производство на квалификувани средства, кои претставуваат средства за кои е потребен значителен период на време да се подготват за нивната наменска употреба или продажба, се додаваат на набавната вредност на тие средства, до моментот кога средствата се значително подготвени за нивната наменска употреба или продажба.

Приходите од вложувања стекнати од привремена инвестиција на специфични обврски по кредити каде се очекуваат трошоците за квалификувани средства се одземаат од трошоците за позајмување кои можат да се квалификуваат за капитализација.

Сите останати трошоци за позајмици се признаени во добивки или загубите во периодот во кој настанале.

2.13. Наем

Друштвото признава постоење на договор за наем врз основа на суштината на договорот во зависност од тоа дали исполнувањето на договорот зависи од употребата на специфичното средство или средства или договорот пренесува право за употреба на средството.

Друштвото како закупец

Финансиски наем е тековен закуп на средство кој на Друштвото суштински му ги пренесува ризиците и бенефитите поврзани за сопственоста на предметот на наем. Закупените средства се капитализираат во моментот на отпочнувањето на наемот по нивната објективна вредност или ако е пониска, тогаш по сегашната вредност на минималните наем плаќања. Плаќањата по основ на наем се распределени помеѓу финансиските давачки и намалувањето на наем обврските со цел да се постигне константна каматна стапка за останатиот износ на обврската. Финансиските давачки се наплаќаат директно од приходот. Капитализираните средства за наем се амортизираат според пократкиот од проценетиот работен век на средството или според наем периодот, ако не постои реална сигурност дека Друштвото ќе стекне сопственост над средството до крајот на наем периодот.

Исплатите на оперативен наем се признаваат како трошок на правопрпорционална основа во текот на наем периодот. Поврзаните трошоци како што се трошоци за одржување и осигурување се признаваат во периодот на нивното настанување.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)****Наем (продолжува)***Друштвото како закуподавач*

Наемот каде Друштвото како закуподавач суштински ги задржува сите ризици и бенефити од сопственоста на средството се класифицира како оперативен наем. Иницијалните директни трошоци кои се јавуваат при договорите за оперативен наем во Извештајот за финансиската состојба се презентираат како одложени трошоци и се признаваат како добивки / загуби во текот на наем периодот на иста основа како приход од наемнини. Непредвидените наемнини се признаваат како приход во периодот во кои се јавиле. Однапред платените наемнини се признаваат како одложен приход.

2.14. Тековен и одложен данок на добивка

Трошокот за данок на добивка за известувачкиот период претставува збир на тековниот и одложениот данок на добивка.

Тековен данок на добивка

Основа за пресметка и плаќање на тековниот данок на добивка по стапка од 10% претставува добивката пред оданочување утврдена во Извештајот за сеопфатна добивка, корегирана за одредени помалку искажани приходи и непризнаени трошоци за даночни цели, даночниот кредит како и други даночни ослободувања. Правните субјекти можат да ги употребат даночните загуби утврдени во тековниот период било за надомест на платениот данок во рамки на одреден период за надомест или пак за намалување или елиминирање на даночната обврска за наредните периоди.

Одложен данок на добивка

Одложен данок на добивка се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен трошок се користат тековните важечки даночни стапки.

Одложениот даночен трошок се задолжува или одобрува во Извештајот за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот.

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка. Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година Друштвото нема евидентирано одложени даночни обврски односно средства.

2.15. Надомести за вработените*Придонеси за пензиско осигурување*

Друштвото има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

---

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)**Надомести за вработените (продолжува)**

Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во првиот и вториот пензиски столб кои се одговорни за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие. Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како краткорочен бонус во пари или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Обврски при пензионирање на вработените

Друштвото, согласно соодветните домашни законски одредби, исплаќа на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ утврден согласно законската регулатива. Друштвото не пресмета и не евидентира резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените на датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.16. Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат намалени за износот на данокот на додадена вредност, освен:

- Кога данокот на додадена вредност од набавка на средства или услуги не е надоместив од даночната власт, во кој случај данокот на додадена вредност се признава како дел од трошоците за стекнување на средството или како дел од трошокот каде што е соодветно; и
- Побарувања и обврски кои се искажани со вклучен износ на данокот на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се надоместува од, или се плаќа на даночните органи се вклучува како дел од побарувањата или обврските во Извештајот за финансиската состојба.

2.17. Резервирања

Резервирање се признава кога Друштвото има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна процена на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на известување и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна процена. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)****2.18. Признавање на приходите и расходите**

Приходите се мерат според објективната вредност на примениот надомест, односно надоместот што треба да се прими за продадените производи и стоки односно обезбедените услуги, нето од данокот на додадена вредност и евентуално одобрените продажни попусти. Приходите се признаваат кога сумата од приходите може прецизно да се измерат и се очекува дека економските користи од извршената трансакција ќе има прилив во Друштвото, кога направените трошоци или идни трошоци може прецизно да се измерат и се исполнети критериумите за различните активности на Друштвото.

Приходи од продажба на производи

Приходот од продажба на производи се признава во моментот на испорака до корисникот, кога приходот може да се пресмета, кога е сигурно дека ќе има финансиски прилив и кога се исполнети специфични критериуми во однос на активностите на Друштвото. Приходите не се сметаат разумно мерливи се додека сите услови поврзани со продажбата не се исполнети.

Приходи од обезбедување на услуги

Приходот од обезбедување на услуги се евидентира според степенот на завршување кога истиот може со сигурност да биде измерен. Степенот на завршување се одредува врз основа на проверка на извршената работа.

Приходи од наемнини

Приходи од наемнини на средства под оперативен наем се признаваат во добивките и загубите на правопрпорционална основа во текот на наем периодот. Непредвидените наемнини, доколку ги има, се признаваат како интегрален дел од вкупните приходи од наемнини во текот на наем периодот.

Финансиски приходи и трошоци

Финансиските приходи се признаваат на временска основа која го одразува ефективниот принос на средствата.

Финансиските трошоци се состојат од трошоци за камата на обврските по позајмици и трошоци за камата на задоцнети плаќања. Трошоците за позајмици се признаваат во добивки или загуби со користење на методот на ефективна камата.

Приходи од дивиденди

Приходот од дивиденди се признава кога ќе се обезбеди правото за примање на исплата.

Расходи од деловното работење

Расходите од деловното работење се признаваат во моментот на искористувањето на услугите односно во периодот на нивното настанување.

Пребивање на приходите и расходите

Во текот на своето редовно работење, Друштвото учествува во други трансакции кои не генерираат приходи, туку се инцидентни во однос на главните активности кои генерираат приходи. Друштвото ги презентира резултатите од таквите трансакции преку пребивање на секој приход со соодветните расходи кои произлегуваат од истата трансакција, кога ова презентирање ја одразува суштината на трансакциите или настаните.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)****2.19. Распределба на дивиденди**

Распределбата на дивиденди на акционерите на Друштвото е евидентирана како обврска во финансиските извештаи во периодот кога тие се одобрени од акционерите на Друштвото.

2.20. Превземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во финансиските извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, неизвесни средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на известување и кога може да се направи разумна процена на износот на загубата.

2.21. Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. Трансакциите на Друштвото со поврзани субјекти се однесуваат на трансакциите во редовниот тек на работењето.

2.22. Настани по датумот на известување

Настаните по датумот на известување кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на Друштвото на денот на Извештајот за финансиската состојба (настани за кои може да се врши корегирање) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние настани по датумот на известување кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ**3.1. Фактори на финансиски ризици**

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни ризици од финансиски карактер, вклучувајќи кредитен ризик и ризици поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимализирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Друштвото.

Управувањето со ризици на Друштвото го врши Раководството врз основа на претходно одобрени писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики, ризикот од каматни стапки, кредитниот ризик, употребата на вложувањата и пласманите на вишокот ликвидни средства.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (ПРОДОЛЖУВА)**3.2. Кредитен ризик**

Кредитен ризик е ризик од финансиска загуба на Друштвото доколку корисникот или договорната страна на финансискиот инструмент не успее да ги исполни своите договорни обврски. Кредитниот ризик настанува од побарувања од купувачи, депозити во банки и парични средства и парични еквиваленти.

Изложеноста на Друштвото на кредитен ризик е под влијание од страна на индивидуални карактеристики на секој клиент. Друштвото има воспоставени политики, за да се осигура дека продажбата на стоки и услуги е извршена на корисници со соодветна кредитна историја, односно Друштвото има воспоставени политики според кои кредитбилитетот на секој дилер и клиент со поголеми нарачки е анализиран пред потпишување на договорот, додека малопродажбата целосно е однапред планирана.

Кај Друштвото не постои материјално значајна концентрација на кредитен ризик поради големиот број на клиенти и нивните различни профили кои се во различни индустрии и географски региони.

Максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик е ограничена на евидентираната вредност на финансиските средства признаени на датумот на Извештајот за финансиската состојба, кои се прикажани во следната табела:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
<i>Класи на фин. средства - евидентирана вредност</i>		
Финансиски побарувања	34.896	43.968
Побарувања од купувачи, нето	703.833	514.654
Побарувања од вработени	2.484	1.189
Парични средства и еквиваленти	5.141	3.245
	<u>746.354</u>	<u>563.056</u>

3.3. Ризик од ликвидност

Претпазливо управување со ризик од ликвидност имплицира одржување на доволно готовина и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата на износите на побарувања од купувачи во рамките на договорените услови. Како резултат на динамичниот карактер на дејноста на Друштвото, Раководството настојува да обезбеди флексибилни извори на средства преку расположливи кредитни линии.

Табелите во продолжение ја прикажуваат преостанатата договорена доспеаност на финансиските обврски на Друштвото. Табелите се подготвени врз основа на недисконтираните готовински текови на финансиските обврски.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)

	31 декември 2020	
	Тековни	Нетековни
	До 1 година	Над 1 година
Обврски кон добавувачи	334.506	-
Позајмици со камата	203.712	282.806
	538.218	282.806
	31 декември 2019	
	Тековни	Нетековни
	До 1 година	Над 1 година
Обврски кон добавувачи	290.750	-
Позајмици со камата	252.475	149.888
	543.225	149.888

3.4. Пазарни ризици

Пазарен ризик е ризик од промени во пазарни цени, курсевите на странските валути и каматните стапки кои имаат влијае на приходите на Друштвото или на вредноста на финансиските инструменти. Целта на управување со пазарен ризик е управување и контрола на изложеноста на пазарен ризик во прифатливи рамки и оптимизирање на поврат на средствата.

Ризик од курсни разлики

Друштвото има деловни активности на меѓународните пазари, и е изложено на ризик од курсни разлики кој се јавува од изложеноста кон различни валути, посебно во однос на Еврото. Друштвото не користи инструменти за обезбедување од ризик од курсни разлики. Раководството на Друштвото е одговорно за одржување на соодветна нето позиција за секоја валута поединечно, како и вкупно за сите валути. Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Друштвото деноминирани во странски валути е како што следи:

Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Друштвото деноминирани во странски валути е како што следи:

	2020	2019
Средства		
ЕУР	-	-
Обврски		
ЕУР	15.548	19.551
Нето средства	(15.548)	(19.551)

Анализа на сензитивноста на странски валути

	% на промена на курсот	Ефект врз финансискиот резултат	
		2019	2018
ЕУР	1%	155	195

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3. УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжува)**Пазарни ризици (продолжува)**

Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот за 1% во однос на ЕУР. Негативен износ во табелата погоре означува намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај ако Денарот ја зголеми својата вредност во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР. При намалување на вредноста на Денарот во однос на странските валути за 1% во однос на ЕУР, ефектот врз добивката или останатиот капитал е еднаков, но со обратен предзнак (во илјади Денари).

Ризик од каматни стапки врз паричните текови и објективната вредност

Друштвото е изложено на ефектите на флукуациите на пазарните каматни стапки врз неговата финансиска состојба и паричните текови. Раководството на Друштвото е во најголема мерка одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од нето каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност. Постои значителна концентрација на позајмици со камата од локални финансиски институции на денот на известување. Флукуациите во пазарните каматни стапки, според кои средствата се позајмени, може да имаат неповолен ефект врз успешноста во финансирањето на Друштвото. Во исто време, Друштвото нема значителни пласирања на своите средства во орочени депозити и високо ликвидни хартии од вредност, кои носат дополнителен приход од камата.

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Финансиски средства		
<i>Со променлива каматна стапка</i>		
Парични средства и еквиваленти	5.141	3.245
Финансиски обврски		
<i>Со променлива каматна стапка</i>		
Позајмици со камата	(397.772)	(402.364)

Анализа на сензитивноста на каматни стапки

		<u>2020</u>	<u>2019</u>
	Нето износ	2%	-2%
<i>Со променлива каматна стапка</i>		(7.853)	7.853
	Нето износ	2%	-2%
<i>Со променлива каматна стапка</i>		(7.982)	7.982

Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку каматните стапки би биле повисоки/пониски за 2%.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

3.5. Ризик при управување со капитал

Целите на Друштвото при управување со капиталот се овозможување на Друштвото да продолжи со своите деловни активности според принципот на континуитет со цел да обезбеди приход за акционерите и бенефиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот со цел намалување на трошокот на капиталот.

Со цел да се одржи или прилагоди структурата на капиталот, Друштвото може да изврши корекција на износот на дивиденди исплатени на акционерите, да врати капитал на акционерите, да издаде нови акции или да продаде средства за да го намали долгот.

Показател на задолженост

Структурата на изворите на финансирање на Друштвото се состои од обврски, кои ги вклучуваат позајмиците обелоденети во Белешка 12, парични средства и еквиваленти и главнина, која се состои од уплатен капитал, законски резерви и акумулирана добивка.

Раководството ја анализира структурата на изворите на финансирање на годишна основа како однос на нето обврските по позајмици во однос со вкупниот капитал. Нето обврските по кредити се пресметани како вкупни обврски по позајмици намалени за износот на паричните средства и паричните еквиваленти.

Показателот на задолженоста на крајот на годината е прикажан како што следи:

	2020	2019
Позајмици и обврски за финансиски наем	486.518	402.364
Парични средства и еквиваленти	(5.141)	(3.245)
Нето обврски	481.377	399.119
Капитал	136.736	93.504
	352%	427%

3.6. Процена на објективна вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на раководството, зависно од видот на средството или обврската.

3.6.1. Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во Извештајот за финансиската состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиски средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност (продолжува)

- Ниво 1: котирани цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот

Со состојба на 31 декември 2020 и 2019 година, Друштвото нема средства класифицирани во оваа категорија.

3.6.2. Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност

Вредноста на финансиските инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност не отстапува од нивната сметководствена (евиденциона) вредност.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност, поради нивната краткорочна доспеаност.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

Обврски спрема доверителите и обврски по кредити

Објективната вредност на обврските кон добавувачите и останатите обврски е приближна на евидентираната вредност. Објективната вредност на позајмените со варијабилна каматна стапка е приближна на евидентираната вредност поради прилагодувањата на каматните стапки и специфични финансиски обврски кон пазарните каматни стапки за слични инструменти.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено**4. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ**

При примената на сметководствените политики на Друштвото, опишани во Белешка 2 кон овие финансиски извештаи, од Раководството на Друштвото се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентираниите износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засновуваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

*Несигурност во проценките**Оштетување кај нефинансиски средства*

Загуби од оштетување се признаваат во износ за кој евидентираната вредност на средството или единицата што генерира готовина го надминува надоместливиот износ. При утврдување на надоместливиот износ, Раководството ги проценува очекуваните цени, готовинските текови од секоја единица што генерира готовина и утврдува соодветна каматна стапка при пресметка на сегашната вредност на тие готовински текови.

*Оштетување кај финансиски средства**Оштетување на побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања*

Друштвото пресметува оштетување за побарувања од купувачи, дадени позајмици и останати побарувања врз основа на процена на загуби кои резултираат од неможнота купувачите да ги подмират своите обврски. При процена на соодветноста на загубата поради оштетување за побарувањата од купувачи, дадените позајмици и останатите побарувања, процената се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање за клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на парични средства. Доколку финансиските услови на клиентите се влошат, реалните отписи на тековно постоечките побарувања може да бидат повисоки од очекуваното, и може да го надминат нивото на загубите поради оштетување кои се досега признати.

Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши редовна проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2020 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентираните вредности на овие средства се анализирани во Белешка 5.

Залихи

Залихи се евидентираат по пониската помеѓу набавната вредност (цена на чинење) и нето реализационата вредност. При процената на нето реализационата вредност ги зема предвид најобјективните докази / податоци кои се на располагање во периодот кога се правени проценките.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

4. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ (продолжува)

Објективна вредност на финансиски средства

Доколку пазарот на финансиски инструменти не е активен, Раководството ја утврдува објективната вредност со користење техники за проценка. Во примената на техниките за проценка, Раководството прави максимално искористување на пазарните инпути, и користи проценки и претпоставки кои се, колку што е можно, во согласност со податоците кои учесниците на пазарот ќе ги користат при определување на цената на инструментот. Во случај каде овие податоците не се видливи, Раководството ги проценува претпоставките на учесниците на пазарот при определување на цената на финансискиот инструмент. Овие проценки можат да се разликуваат од реалните цени кои можат да се постигнат во трансакција извршена под комерцијални услови на датумот на известување.

5. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

	Земјиште	Градежни објекти	Опрема, мебел и транс. сред.	Инвестиции во тек	Вкупно
Набавна вредност на 01 јануари 2019	2.262	-	11.529	212.662	226.453
Набавки	-	-	33.415	28.611	62.025
Пренос	-	215.303	25.969	(241.272)	-
Отуѓувања	(2)	-	(25.504)	-	(25.506)
Состојба на 31 декември 2019	2.260	215.303	45.409	-	262.973
Набавки	-	7.447	13.361	-	20.808
Пренос	-	-	-	-	-
Отуѓувања	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2020	2.260	222.750	58.771	-	283.781
Акумулирана амортизација на 1 јануари 2019	-	-	2.790	-	2.790
Амортизација	-	2.153	5.422	-	7.575
Отуѓувања	-	-	(972)	-	(972)
Состојба на 31 декември 2019	-	2.153	7.240	-	9.393
Амортизација	-	2.228	7.057	-	9.284
Сметководствена корекција	-	-	107	-	107
Состојба на 31 декември 2020	-	4.381	14.404	-	18.784
Нето сегашна вредност на:					
- 31 декември 2020	2.262	218.369	44.367	-	246.997
- 31 декември 2019	2.262	213.149	38.1780	-	253.580

Залог врз недвижности, постројки и опрема

Друштвото го има заложено целиот свој имот како обезбедување за земените кредити во деловните банки.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

6. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ ПО КАТЕГОРИИ

Евидентираните вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на известувањето за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

31 декември 2020	Кредити и побарувања	Расположливи за продажба	Вкупно
Средства според Извештајот за финансиската состојба			
Финансиски побарувања	34.896	-	34.896
Побарувања од купувачи, нето	703.833	-	703.833
Побарувања од вработени	2.484	-	2.484
Парични средства и еквиваленти	5.141	-	5.141
	746.354	-	746.354
	Останати фин. обврски.по аморт.наб.вр.		Вкупно
Обврски според Извештајот за финансиската состојба			
Позајмици	397.772	-	397.772
Обврски кон добавувачи	334.506	-	334.506
Обврски кон вработени	4.505	-	4.505
	736.783	-	736.783
	Останати фин. обврски.по аморт.наб.вр.		Вкупно
Средства според Извештајот за финансиската состојба			
Финансиски побарувања	43.968	-	43.968
Побарувања од купувачи, нето	514.654	-	514.654
Побарувања од вработени	1.189	-	1.189
Парични средства и еквиваленти	3.012	-	3.012
	562.823	-	562.823
	Останати фин. обврски.по аморт.наб.вр.		Вкупно
Обврски според Извештајот за финансиската состојба			
Позајмици	402.364	-	402.364
Обврски кон добавувачи	289.899	-	289.899
Обврски кон вработени	3.539	-	3.539
	695.802	-	695.802

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

7. ЗАЛИХИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Ситен инвентар, амбалажа и автогуми	66	66
Исправка на вредност	(33)	(33)
	<u>33</u>	<u>33</u>

8. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Побарувања од купувачи во земјата	703.833	514.654
Вкупно побарувања од купувачи	<u>703.833</u>	<u>514.654</u>
<i>Исправка на вредноста на побарувањата</i>	-	-
	<u>703.833</u>	<u>514.654</u>

9. ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ СРЕДСТВА И АВР

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Побарувања од државата	2.961	2.556
Побарувања од вработени	2.484	1.189
Дадени позајмици	34.896	43.968
Активни временски разграничувања	2.064	2.805
Орочени депозити со период на враќање над 1 година	3.000	6.000
Аванси и останати краткорочни побарувања	1.712	2.416
	<u>47.117</u>	<u>58.935</u>

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Старосна структура и квалитет на портфолиото на побарувањата

Салдото на побарувањата од работењето на датумот на известување може да се анализира според следниве категории на кредитен ризик:

31 декември 2020	Неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	703.833	-	703.833
Исправка на вредност	-	-	-
Нето евидентирана вредност	703.833	-	703.833

31 декември 2019	Неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	514.654	-	514.654
Исправка на вредност	-	-	-
Нето евидентирана вредност	514.654	-	514.654

Старосна структура:

	2020	2019
Недоспеани	162.052	182.963
До 30 дена	54.795	28.367
Од 31 до 60 дена	46.436	74.367
Од 61 до 120 дена	114.744	55.201
Од 121 до 270 дена	168.255	98.852
Од 271 до 365 дена	44.359	18.470
Над 365 дена	113.192	56.434
	703.383	514.564

10. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ЕКВИВАЛЕНТИ

	2020	2019
Жиро сметки	1.217	1.517
Благајна	3.141	1.495
Останати парични средства и еквиваленти	783	233
	5.141	3.245

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

11. КАПИТАЛ**Акционерски капитал**

На 31 декември 2020 и 2019 година регистрираниот основачки капитал на Друштвото изнесува 4.920 илјади Денари. Структурата на акционерскиот капитал на датумите на известување е како што следи:

	<u>Удел (акции)</u>	<u>% на сопственост</u>
Христо Кондовски	4.551	17%
Никола Митровски	4.547	17%
Дејан Крстевски	4.551	17%
Никола Јошевски	4.547	17%
Гоце Стојаноски	4.547	17%
Зоран Пејчиновски	4.547	17%
Состојба на 31 декември 2020	27.290	100%

	<u>Удел (акции)</u>	<u>% на сопственост</u>
Благој Крстевски	268	17%
Зоран Пејчиновски	266	17%
Никола Јошевски	266	17%
Никола Митровски	266	17%
Пецо Стојаноски	266	17%
Христо Кондовски	268	17%
Состојба на 31 декември 2019	1.600	100%

Дивиденди

Во текот на 2020 годината има исплатено дивиденда во износ од 88.092 денари. Во 2019 година Друштвото нема исплатено дивиденда.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

12. ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ

	2020	2019
Долгорочни финансиски обврски		
Шпаркасе Банка АД	181.623	150.057
Евролиз Ауто	4.283	5.363
Шпаркасе лизинг	11.265	14.188
Физички лица	104.941	198
	169.806	169.806
	(19.309)	(19.917)
	203.712	149.889
Краткорочни финансиски обврски		
Стопанска Банка		-
Халк Банка	43.050	18.476
Стопанска Банка	30.000	30.021
Шпаркасе Банка	15.000	61.308
Правни лица	78.681	28.000
Физички лица	17.354	91.659
Камати	696	3.094
Тековна доспеаност на долгорочни позајмици со камата	19.309	19.917
Краткорочни финансиски обврски	282.806	252.475
Вкупно финансиски обврски	486.518	402.364

Со состојба на 31 Декември 2020 година Друштвото има финансиски обврски и тоа:

- Долгорочен кредит кон Шпаркасе Банка АД во износ од 136.841 илјади денари со каматна стапка на НБРМ +0,75% (но не пониска од 3,5%) и датум на доспевање 21.12.2028 година;
- Долгорочен кредит кон Шпаркасе Банка АД во износ од 44.786 илјади денари со каматна стапка на НБРМ +0,75% (но не пониска од 3,5%) и датум на доспевање 14.10.2023 година;
- Обврски по лизинг за набавка на возила кон Евролиз Ауто за набавка на патнички возила со рок на доспевање во 2024 година;
- Обврски по лизинг од Шпаркасе лизинг за набавка на опрема со рок на доспевање до 03.04.2023 година;
- Долгорочни обврски кон физички лица (поврзани страни) во износ од 104.941 илјади денари и каматна стапка од 10%, со рок на доспевање на 31.12.2025 година;
- Краткорочен кредит кон Халк Банк во износ од 18.450 илјади денари со 4,2% каматна стапка кој доспева на 18.11.2021 година;
- Краткорочен кредит кон Халк Банк во износ од 24.600 со 3,5% каматна стапка кој доспева на 30.10.2021 година;
- Краткорочен кредит кон Стопанска Банка АД со каматна стапка од висина на национална референтна стапка + 2,27%, но не пониско од 4% годишно, кој доспева во Декември 2020 година;
- Краткорочен кредит кон Шпаркасе Банка во износ од 15.000 илјади денари, со каматна стапка од 3,5% годишно кој доспева на 05.10.2021 година;
- Повеќе позајмици од физички и правни лица кои доспеваат во 2021 година и кои се со каматни стапки од 0% до 9% годишно.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

Со состојба на 31 Декември 2019 година Друштвото има финансиски обврски и тоа:

- Долгорочен кредит кон Шпаркасе Банка АД во износ од 150.057 денари со каматна стапка на НБРМ +0,75% (но не пониска од 3,5%) и датум на доспевање 21.12.2028 година;
- Обврски по лизинг за набавка на возила кон Еуролиз Ауто за набавка на патнички возила
- Обврски по лизинг од Шпаркасе лизинг за набавка на опрема;
- Краткорочен кредит кон Халк Банк со 4,2% фиксна каматна стапка кој доспева на 17.12.2020 година;
- Краткорочен кредит кон Стопанска Банка АД со каматна стапка од 4% годишно кој доспева во Декември 2020 година;
- Краткорочни кредити кон Шпаркасе Банка со каматна стапка од 3,5% годишно кои доспеваат во Октоври 2020 година;
- Безкаматни позајмици од правни лица кои доспеваат во декември 2020 година;
- Краткорочни позајмици кон поврзани страни (физички и правни лица) кои доспеваат во декември 2020 година со каматни стапки кои се движат од 6% до 10% годишно.

13. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ

	2020	2019
Обврски кон добавувачи во земјата	334.506	289.899
Аванси	1.439	851
Салдо на 31 декември	335.945	290.750

14. ОСТАНАТИ ТЕКОВНИ ОБВРСКИ И ПВР

	2020	2019
Обврски кон државата	5.594	5.575
Даноци и надоместоци на плата	11.603	3.785
Обврски кон вработените	2.963	2.388
Обврски за наеми	138	96
Останати обврски	123.741	24.142
	144.040	35.986
Пасивни временски разграничувања	6.628	7.843
	6.628	7.843
	150.668	43.828

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

15. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Приходи од продажба на домашен пазар	221.693	206.927
	221.693	206.927

16. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Наемнини	13.791	12.190
Продажба на основни средства	-	917
Останати приходи	418	2.567
	14.209	15.674

17. ТРОШОЦИ ЗА МАТЕРИЈАЛИ И ОДРЖУВАЊЕ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Потрошени материјали	2.683	1.795
Енергија и гориво	4.366	3.709
Резервни делови	452	320
Ситен инвентар, амбалажа и автогуми	147	293
Транспортни услуги, телефон, интернет, пошта	2.457	1.685
Комунални услуги	646	1.341
Останати оперативни трошоци	2.701	4.525
	13.451	13.668

18. ПЛАТИ, НАДОМЕСТОЦИ И ДРУГИ ЛИЧНИ ПРИМАЊА

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Бруто плати	50.160	37.095
Останати трошоци за вработени	1.162	896
	51.322	37.991

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

19. АМОРТИЗАЦИЈА

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Материјални средства	9.285	7.575
	9.285	7.575

20. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ТРОШОЦИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Трошоци за реклама и пропаганда	3.657	4.264
Репрезентација	3.708	4.031
Спонзорства и донации	3.350	4.301
Дневници и трошоци за службени патувања	359	769
Банкарски услуги	3.071	1.139
Премии за осигурување	6.928	551
Даноци, членарини и други давачки	8.205	7.748
Наем - лизинг	4.468	4.026
Останати трошоци на работењето	49.412	53.068
	79.897	79.897

21. ПРИХОДИ / РАСХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Приходи од финансирање		
Камати	8.698	29
Позитивни курсни разлики	-	1
Останати финансиски приходи	8	15
Вкупно приходи од финансирање	8.706	45
Расходи од финансирање		
Камати	(18.132)	(14.973)
Негативни курсни разлики	(2)	(6)
Останати финансиски расходи	-	-
Вкупно расходи од финансирање	(18.134)	(14.980)
Нето (расходи) од финансирање	(9.428)	(14.935)

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

22. ДАНОК НА ДОБИВКА

Усогласувањето на вкупниот данок на добивка според Извештајот за сеопфатната добивка за 2020 и 2019 е како што следи:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Добивка (загуба) пред оданочување	<u>57.475</u>	<u>57.298</u>
Непризнаени расходи	40.192	45.553
Даночна основа	97.667	102.851
Намалување на даночна основа	(13.684)	(22.178)
Даночна основа по намалување	<u>83.983</u>	<u>80.673</u>
Пресметан данок на добивка	8.398	8.067
Намалување на пресметан данок на добивка	(3.000)	(3.000)
Данок на добивка по намалување	<u>5.398</u>	<u>5.067</u>
Ефективна даночна стапка	9,39%	8,84%

Друштвото нема направено резервирање на одложени даночни средства во овие финансиски извештаи, бидејќи Друштвото не може со разумна сигурност да го одреди нивото на даночното средство кое би се искористило во иднина.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

---

23. ПОТЕНЦИЈАЛНИ И ПРЕЗЕМЕНИ ОБВРСКИ

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2020 не се покренати судски постапки против Друштвото. Во согласност со тоа, не се предвидени резерви за потенцијални загуби на датумот на финансискиот извештај. Разни правни дејствија и побарувања може да се појават во иднина против Друштвото од правните спорови и побарувања кои може да се јават во текот на редовното деловно работење. Поврзаните ризици се анализирани од веројатноста за нивна појава. Иако резултатот од оваа проблематика не може секогаш со сигурност да се утврди, раководството на Друштвото верува дека нема да резултираат во материјално значајни обврски.

Друштвото како тужител се јавува во судски спорови во износ од 13.855 илјади денари за кои што има уверување дека истите ќе бидат добиени во корист на Друштвото.

Заложени средства

Со состојба на 31 декември 2020 година Друштвото го има заложено целиот имот како обезбедување за земените кредити од деловните банки.

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на Раководството на Друштвото и на датумот на овие извештаи не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијални материјално значајни обврски по овој основ.

Капитални обврски

Не се евидентирани капитални обврски на денот на известување кои не се веќе признати во финансиските извештаи.

Вонбилансна изложеност

Со состојба на 31 Декември 2020 година Друштвото има неискористени кредитни линии кај деловните банки во износ од 48.373 илјади денари (во 2019: 33.943 илјади денари).

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

24. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Поврзани субјекти

Трансакциите со поврзаните субјекти се извршени во согласност со тековните пазарни услови, цени и каматни стапки. Следната табела ги прикажува обемот и салдата од трансакциите со поврзаните субјекти со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2020 и 2019 година.

	Побарувања	Обврски	Приходи	Расходи
2020				
ФД СН Финансии	224	950	13.665	-
СН Сообраќаен центар	12.513	2.602	1.435	-
СН Центар за моторни возила	70	310	-	-
СН Центар за угостителство	38	2.621	-	-
Клуб спорт 77 ДОО	8.131	1.159	-	-
Стентон Градба ДОО	1.207	26.104	-	-
СНММ7 Инфо Медија	30	15	-	360
Клучен кадар	-	-	-	5.908
	22.213	33.761	15.100	6.268

	Побарувања од дадени позајмици	Обврски по примени позајмици
2020		
ФД СН Финансии	12.000	-
СН Сообраќаен центар	373	-
СН Центар за моторни возила	1.293	-
СН Центар за угостителство	2.534	-
Физички лица	2.099	120.822
	18.299	120.822

Друштвото има расходи кон поврзани физички лица во износ од 8.032 илјади денари.

	Побарувања	Обврски	Приходи	Расходи
2019				
Физички лица	-	75.495	-	-
Правни лица	34.954	59.702	-	-
Клучен кадар	-	-	-	4.968
	34.954	135.197	-	4.968

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

За годината која завршува на 31 декември 2020 и 31 декември 2019

Сите износи се искажани во илјади денари, освен таму каде што е поинаку назначено

---

25. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По 31 декември 2020 година – датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, настани се следните промени и настани:

- По 31 декември 2020 година, ширењето на COVID-19 сериозно влијае на многу локални економии низ целиот свет. Во многу држави, бизнисите се принудени да го прекинат своето работење или да ги лимитираат своите активности за подолг или недефиниран период. Преземените мерки со цел запирање на ширењето на вирусот, вклучувајќи забрани за патувања, карантин, социјално дистанцирање и затварање на несуштински услуги кои предизвикаа значајно пореметување на бизнисот во целиот свет, резултирајќи со економско забавување. Глобалните берзи исто така доживуваат големи несигурности и нивно значајно слабеење. Владите и централните банки исто така реагираа со монетарни и фискални интервенции со цел стабилизирање на економската состојба. Друштвото смета дека овие настани се некорективни настани по периодот на известување. Соодветно, финансиската состојба и резултатите од работењето на и за периодот кој завршува на 31 декември 2020 година не се корегирани да го рефлектираат ова влијание. Времетраењето и влијанието на пандемијата COVID-19, остануваат нејасни во овој момент. Не е возможно веродостојна проценка за времетраењето и сериозноста од овие последици, како и влијанието на финансиската состојба и резултатите од работењето и паричните текови на Друштвото во идните периоди;

Прилози

Прилог 1 - Годишна сметка со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020

: 07000324

: 450

: 2020

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
1	-- (002+009+020+021+031)	264.996.632,00			253.579.967,00
9	-- II. (010+013+014+015+016+017+018+019)	264.996.632,00			253.579.967,00
10	-- (011+012)	220.629.434,00			215.410.189,00
11	--	2.260.218,00			2.260.218,00
12	--	218.369.216,00			213.149.971,00
13	--	38.349.327,00			29.519.087,00
14	--	6.017.871,00			8.650.691,00
36	-- (037+045+052+059)	754.060.356,00			574.061.662,00
37	-- I. (038+039+040+041+042+043)	33.113,00			33.113,00
39	--	33.113,00			33.113,00
45	-- III. (046+047+048+049+050+051)	746.342.350,00			564.402.918,00
47	--	703.832.500,00			514.654.271,00
48	--	4.712.757,00			8.416.330,00
49	-- ( )	2.960.525,00			2.555.827,00
50	--	2.484.029,00			1.189.317,00
51	--	32.352.539,00			37.587.173,00
52	-- IV. (053+056+057+058)	2.543.874,00			6.381.131,00
57	--	2.543.874,00			6.381.131,00
59	-- V. (060+061)	5.141.019,00			3.244.500,00

60	--		4.358.364,00		3.011.747,00
61	--		782.655,00		232.753,00
62	-- VI.	( )	2.063.575,00		2.804.889,00
63	--	(001+035+036+044+062)	1.021.120.563,00		830.446.518,00
65	--	(066+067-068-069+070+071+075-076+077-078)	136.736.235,00		93.504.384,00
66	-- I.		84.167.334,00		4.920.106,00
71	-- VI.	(072+073+074)	492.011,00		492.011,00
72	--		492.011,00		492.011,00
75	-- VII.				35.861.726,00
77	-- IX.		52.076.890,00		52.230.541,00
81	--	(082+085+095)	877.756.839,00		729.099.490,00
85	-- II.	(086 093)	302.115.700,00		222.971.722,00
89	--		181.626.982,00		150.057.005,00
90	--		15.547.507,00		19.748.717,00
92	--				3.094.000,00
93	--		104.941.211,00		50.072.000,00
95	-- IV. 108)	(096	575.641.139,00		506.127.768,00
97	--		334.505.700,00		289.899.307,00
98	--	,	1.439.446,00		850.860,00
99	--		1.544.809,00		1.151.381,00
100	--		2.963.254,00		2.388.012,00
101	--		15.652.341,00		8.206.563,00
104	--		95.656.133,00		69.587.027,00
108	--		123.879.456,00		134.044.618,00
109	-- V.	( )	6.627.489,00		7.842.644,00
111	--	(065+081+094+109+110)	1.021.120.563,00		830.446.518,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
201	-- I.	(202+203+206)	235.902.449,00		222.600.846,00
202	--		221.692.976,00		206.926.999,00

203	--		14.209.473,00			15.673.847,00
207	-- II. (208+209+210+211+212+213+218+219+220+221+222)		168.999.244,00			150.368.172,00
208	--		7.647.933,00			6.117.380,00
211	--		14.576.694,00			16.234.132,00
212	--		74.032.368,00			70.533.010,00
213	-- (214+215+216+217)		51.681.497,00			38.671.616,00
214	-- ( )		33.448.699,00			24.866.115,00
215	--		2.640.090,00			2.048.229,00
216	--		14.071.554,00			10.180.877,00
217	--		1.521.154,00			1.576.395,00
218	--		9.284.578,00			7.574.863,00
219	-- ( )		93.003,00			
222	--		11.683.171,00			11.237.171,00
223	-- III. (224+229+230+231+232+233)		8.705.655,00			45.092,00
230	--		8.698.401,00			29.183,00
231	--		347,00			611,00
232	-- ( )		6.907,00			9.148,00
233	--					6.150,00
234	-- IV. (235+239+240+241+242+243)		18.133.671,00			14.979.954,00
235	-- (236+237+238)		18.132.170,00			283.887,00
236	--		432.952,00			283.887,00
238	--		17.699.218,00			
239	--					14.689.540,00
240	--		1.501,00			6.527,00
246	-- (201+223+244)- (204-205+207+234+245)		57.475.189,00			57.297.812,00
250	-- (246-249) (246+248)		57.475.189,00			57.297.812,00
252	--		5.398.299,00			5.067.271,00
255	-- (250-252+253-254)		52.076.890,00			52.230.541,00
257	-- ( )		117,00			102,00

258	--	( )	12,00		12,00
269	--		52.076.890,00		52.230.541,00
288	--	(269+286) (286-270)	52.076.890,00		52.230.541,00

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
609	--		2.260.218,00		2.260.218,00
630	-- (030+ 034+ 035+ 046+ 047+ 049+ 050+ 051+ 057+ 062)		745.445.400,00		564.651.980,00
639	-- (092+ 093+ 094+)(096+ 097+ 098+ 099+ 100+ 101+ 107+ 108+ 109)		586.155.407,00		492.482.114,00
650	--)	(= 203			917.414,00
654	--)	(= 203	40.493,00		
661	-- = 203)	(=	378.089,00		2.566.183,00
668	-- = 208)	(=	2.682.600,00		1.795.313,00
669	--) ,	a(= 208	4.366.310,00		3.348.582,00
671	-- 208)	(=	2.682.600,00		1.795.313,00
676	-- 208)	(=			360.583,00
677	-- 208)	(=	4.366.310,00		3.348.582,00
678	--)	(= 208	451.858,00		319.588,00
679	-- 208 ( )	)(=	147.165,00		293.314,00
680	-- 211)	(=	3.406,00		34.641,00
682	--)	(= 211	2.453.750,00		1.649.859,00

684	-- 211	( )	(< =			17.700,00
685	-- = 211	)	(<	2.700.688,00		4.506.989,00
686	--	(< = 211)		4.467.827,00		4.025.553,00
695	-- 217	)	(< =	1.151.534,00		804.515,00
698	-- 217	)	(< = ,	359.220,00		769.620,00
699	-- 217	)	(< =	359.220,00		769.620,00
700	--	)	(< = 217	10.400,00		2.260,00
701	--	(< = 217)		10.400,00		2.260,00
707	--	,		2.610.000,00		
708	-- 212	)	(< =	3.349.854,00		4.300.896,00
709	--	(< = 212)		3.708.103,00		4.031.761,00
710	-- 212	)	(< =	6.928.213,00		550.821,00
711	-- 212	)	(< =	3.077.813,00		1.138.630,00
712	-- = 212	)	(<	8.204.950,00		7.837.485,00
717	-- = 212	)	(<	46.153.435,00		52.673.417,00
722	--			117,00		102,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
2487	- 66.22 -	244.608.104,00			

Потпишано од:

ANGELA LAZAROVSKA

CN=Makedonski Telekom CA, O=Makedonski Telekom, C=MK
Makedonski Telekom CA

, , , .
(/)

ПОДГОТВИ ЗА ПЛАЌАЊЕ ПЕЧАТИ ОТКАЖИ

Прилог 2 - Годишен извештај за работењето со состојба на и за
годината што завршува на 31 декември 2020

ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР
АД БИТОЛА

Извештај за
работењето на
Осигурителното
брокерско друштво
СН ОСИГУРИТЕЛЕН
БРОКЕР АД Битола
за 2020 година

Содржина

1.Вовед.....	3
2.Бруто полисирана премија по години и класи	8
3.Споредба на премијата со приходи,расходи, добивка и премија.....	11
4.Финансики резултат	13

Изминатата година беше уште една успешна година за Друштвото, со што го задржуваме континуитетот од 6 успешни години во осигурителниот сектор во Република Македонија.

Во услови на неизвесен макроекономски амбиент и засилена конкуренција на пазарот, Друштвото ги оствари планираните цели за 2020 година истовремено прилагодувајќи го своето работење кон новите пазарни предизвици кои нè очекуваат во 2021 година.

Во изминатава година, работевме како секогаш - со многу посветеност, стручност и слух за потребите на нашите клиенти. Тоа се гледа и во финансиските резултати, односно Сн осигурителен Брокер Ад Битола ја заврши 2020 година со позитивен финансиски резултат во износ од 57.475.189,00 денари пред одданочување. Уште еднаш ја утврдивме стабилната позиција и оценката за добар рејтинг на македонскиот осигурителен пазар.

Изминативе 6 години успеавме да креираме интеллигентни и рационални осигурителни решенија за нашите клиенти и да ја освоиме нивната доверба преку нашата супериорна услуга, професионалност, посветеност и етика. Постојано ја зголемуваме нашата продажна мрежа, одржувајќи 32 подружници на територијата на Македонија и продолжуваме да ги услужуваме клиентите на најдобар можен начин, затоа што тие се во нашиот секојдневен фокус. Сметаме дека осигуренците и деловните соработници во нас препознаваат сериозен и стабилен партнер, со висока корпоративна култура заснована на транспарентно и тимско работење.

Она што за нас е исклучително значајно и за што вложивме голем труд изминатите години е заземање лидерска позиција на пазарот во однос на полисираната премија и бројот на склучени полиси за осигурување на живот која ја задржавме и во текот на целата 2020 година.

Напорите за успешно работење на Друштвото нема да запрат. Продолжуваме понатаму со уште поголем ентузијазам за нови успеси, сè со цел задоволство на нашите постојани, но и идни осигуреници.

1. Вовед

ПРОФИЛ НА ДРУШТВОТО

Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола е акционерско друштво кое поседува дозвола за вршење на осигурително брокерски работи со број УП 07-2-1044, издадена од страна на Агенцијата за супервизија на осигурувањето, на ден 13.10.2014 година. Друштвото е основано од страна на пет акционери кои се докажани претприемачи и двајца акционери - експерти кои ја вршат функцијата на брокери и извршни директори и истото има покритие за одговорност од дејност на износ од 2.000.000,00 евра. Како такво започна со работа на ден 04.12.2014 година и оттогаш па навака ги врши следните дејности:

- посредување при договарање на осигурително и реосигурително покритие на осигуреници;

- посредување при реализирање на оштетни побарувања по остварени осигурани штетни настани;

- снимање на ризици;

- посредување при проценување на штети;

- посредување при продавање на остатоци од осигурани оштетени предмети;

- воведување на мерки за спречување, намалување и отстранување на штети и ризици кои претставуваат опасност во неживотно осигурување;

- изготвување на адекватни анализи за ризик и предлагање на соодветно осигурително покритие;

- информирање на друштвото за осигурување за намерата на осигуреникот за склучување на договор за осигурување, како и запознавање на осигуреникот со условите на полисите за осигурување и прописите кои го регулираат определувањето на износот на премиите;

- посредување во име на осигуреникот заради склучување на договор за осигурување кој, земајќи ги во предвид сите околности кои се од значење за ризикот на поединечниот случај, ќе му обезбеди на осигуреникот најсоодветно покритие;

- проверување на содржината на полисите за осигурување;

- укажување на правна помош во осигурувањето, како и соработување со надлежните службени лица кај клиентот заради подготвување на доказна документација за основот и висината на оштетното побарување, како и заради прибирање на други неопходни докази;

- посредување при склучување на договори за осигурување со странски друштва за осигурување, доколку осигурувањето, односно реосигурувањето на некој ризик не може да се изврши во Република Македонија.

Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола промовира високи стандарди на професионализам, со што обезбедува континуирано подобрување на квалитетот, а сето тоа го постигнува со користење на стручноста и

креативноста на членовите на тимот и нивната желба и посветеност за задоволување на потребите на клиентот.

ОРГАНИ НА ДРУШТВОТО

Органи на Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола се:

- 1.Собрание на акционери.
- 2.Одбор на директори.

Собранието на акционери е највисок орган на Друштвото преку кој акционерите ги остваруваат своите права и интереси. Истото може да работи доколку на седницата присуствуваат верификувани учесници кои поседуваат најмалку мнозинство од вкупниот број на акциите со право на глас. Секоја акција која дава право на глас дава право на еден глас. Одлуките на Собранието се донесуваат со мнозинство од акциите со право на глас претставени на Собранието, освен доколку со Законот за трговските друштва или со Статутот на Друштвото не е определено поголемо мнозинство или не се пропишани други услови во поглед на мнозинството со коешто се донесуваат одлуките на Собранието. Собранието, помеѓу другото, ја одобрува и работата на членовите на Одборот на директори, односно начинот на водењето и управувањето со Друштвото.

Одборот на директори е орган кој управува со Друштвото. Истиот има најшироки овластувања во управувањето со Друштвото во рамките на предметот на работењето на Друштвото и во дејствувањето во сите околности од името на Друштвото, со исклучок на овластувањата што изречно им се дадени на неизвршните членови на одборот на директори.

ЦЕЛИ НА ДРУШТВОТО

Примарни цели на Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола се континуирано ширење на продажната мрежа низ државата и доближување до осигурениците, а преку почитување на највисоките етички стандарди при задоволување на барањата, потребите и очекувањата на истите. Заради успешна реализација на ваквите вредности Друштвото е насочено кон обезбедување на најквалитетни услуги, односно најсоодветно осигурително решение за осигурениците, а преку нудење на сите видови на осигурување. Друштвото, имајќи ги во предвид и потребите на осигурувачите, имплементира најсофистициран сервис во осигурувањето, како и стручност, ефикасност, инвентивност и транспарентност во работењето.

Со цел постигнување на што поголеми резултати, имајќи ги во предвид условите за работа, Друштвото е фокусирано на следните цели:

- следење на состојбите на пазарот;
- следење и анализирање на конкуренцијата, како и зајакнување на позицијата на Друштвото во однос на истата;
- предлагање и воведување на нови начини за презентирање на услугите, промоции на пакети, промоции по специјални цени и слично;
- нудење на услугите на начин и по цени кои ќе овозможат издвојување од конкурентските осигурителни брокери;
- брзо, навремено, професионално и точно одговарање на барањата на клиентите;
- зајакнување на бизнис врските со постоечките клиенти, како и контактирање и стекнување на нови клиенти;
- работење согласно позитивните прописи;
- обезбедување на економично и ефикасно работење;
- грижење за одржување и зголемување на вредноста на капиталот на Друштвото.

Особено значаен придонес во остварувањето на целите на Друштвото имаат и вработените во продажните центри на Друштвото, како во Битола, така и во подружниците низ државата, бидејќи истите, преку директен контакт со клиентите, добиваат информации за состојбите на пазарот, врз основа на кои се креираат и условите за работа.

РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО

Развојната политика на Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола се дефинира, се реализира и постојано се следи од страна на членовите на Одборот на директори.

Во текот на 2020 година Друштвото организира повеќе подружници низ државата и тоа:

- Подружницата бр.1 во Скопје-Аеродром е организирана на ден 03.01.2020 година.
- Подружницата бр.1 во Штип е организирана на ден 04.03.2020 година.
- Подружницата бр.1 во Скопје-Сингелиќ е организирана на ден 18.05.2020 година.
- Подружницата бр.1 во Веница е организирана на ден 01.06.2020 година.
- Подружницата бр.1 во Кочани е организирана на ден 20.08.2020 година.
- Подружницата бр.3 во Тетово е организирана на ден 01.10.2020 година.
- Подружницата бр.3 во Чаир е организирана на ден 09.10.2020 година.

- Подружницата бр.1 во Скопје- Гази Баба е организирана на ден 24.11.2020 година.
- Подружницата бр.1 во Скопје-Кисела Вода е организирана на ден 09.12.2020 година.

Со што бројот на подружници заклучно 31.12.2020 година изнесува триесет и две подружници низ целата територија на РСМ.

Друштвото во деловната 2020 година, врз основа на исклучително позитивните резултати во 2018 и 2019 година и значителната акумулирана, нераспределена добивка, донесе одлука за зголемување на основната главнина на Друштвото со сопствени средства. Со едногласна одлука на Собрание на акционери од 05.11.2020 година основната гласнина на Друштвото изнесува 1.364.500,00 евра распределени во 27.290 обични акции со номинална вредност од 50 евра по акција.

Друштвото во деловната 2020 година, направи и измени во акционерската и структурата на Одборот на директори, така што акционерот Пецо Стојаноски своите акции ги пренесе на својот син Гоце Стојаноски кој воедно го презеде и неговото место на Неизвршен член на Одборот на директори. Истовремено, во деловната 2020 година акционерот Благој Крстевски своите акции ги пренесе на својот син Дејан Крстевски, но го задржа својата позиција на Претседател и неизвршен член на Одборот на директори.

ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

Во услови на современо живеење и делување човечките ресурси се еден од критериумите преку кој се определува конкурентноста на осигурителните брокерски друштва. Инвестирањето во развојот на човечките ресурси дава квалитет кој влијае врз зголемувањето на финансиските резултати. Оттука, разбирливи се и активностите во насока на постојано надградување и усовршување на знаењата и квалификациите на работниците.

Тенденциите на Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола се насочени кон постојано подобрување на квалификационата структура на Друштвото, особено преку зголемување на учеството на млад и високо квалификуван кадар во истата. Главно вработување во 2020 година во најголем дел се однесуваа на нови вработувања заради потребите на продажбата следејќи ја политиката на СН Осигурителен брокер АД Битола за развој на сопствената продажна мрежа, а помал дел на трансформација на веќе вработените во Друштвото од определено во неопределено време, или од една во друга работна позиција.

Престанокот на вработувањата во најголем дел се однесуваат на вработените кои не ги постигнале задоволителните резултати во своето работење со што не им се

продолжил договорот за вработување во Друштвото, а помал дел на самоиницијативно заминување од Друштвото. Најголем дел од флукуацијата на вработените се случува во Секторот за продажба, и тоа во агентската мрежа.

Политиката на вработување во 2020 година беше непосредно поврзана со потребите на работата, односно поврзана со обемот на активности во делот на продажбата и адекватна поддршка која треба да ја добива Друштвото од другите сектори, а главна цел е мотивација, усовршување и оптимално користење на потенцијалот на вработените.

Во СН Осигурителен брокер во сите сектори во текот на првото полугодие на 2020 година беше евидентирана следнава состојба на нови вработени, и тоа по работни позиции:

1. Референт за продажба - 29 нови вработени од кои 2 нови вработени за секторот за животна осигурување;
2. Шеф за индиректна продажба – 1 нов вработен
3. Застапник за осигурување – 2 нови вработени
4. Менаџер за човечки работи – 1 нов вработен
5. Кафе – кувар – 1 нов вработен
6. Портир – 1 нов вработен
7. Референт за наплата – 2 нови вработени

96 вработени се на определено работно време и 21 вработени на неопределено работно време.

Друштвото и во иднина ќе продолжи со вработување на квалификуван и квалитетен кадар, со инвестирање во надградување и усовршување на истиот, како и со осовременување на процесот на работа и на технолошките и информациските ситеми, сè со цел постигнување на уште поголеми финансиски резултати.

ДЕЈНОСТ НА ДРУШТВОТО

Основна дејност на Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола е посредување во осигурување. Друштвото е посредник во осигурувањето којшто работи прогресивно, но со голема свесност за ризиците. Довербата, сигурноста и солидарноста се квалитети коишто го красат Друштвото не само во односите со клиентите, туку и во односите со акционерите, вработените и деловните партнери. Чесноста, разновидноста, еднаквите можности за клиентите, како и максималната посветеност на задоволување на потребите на истите се вредности врз коишто се темели секоја деловна одлука на Друштвото.

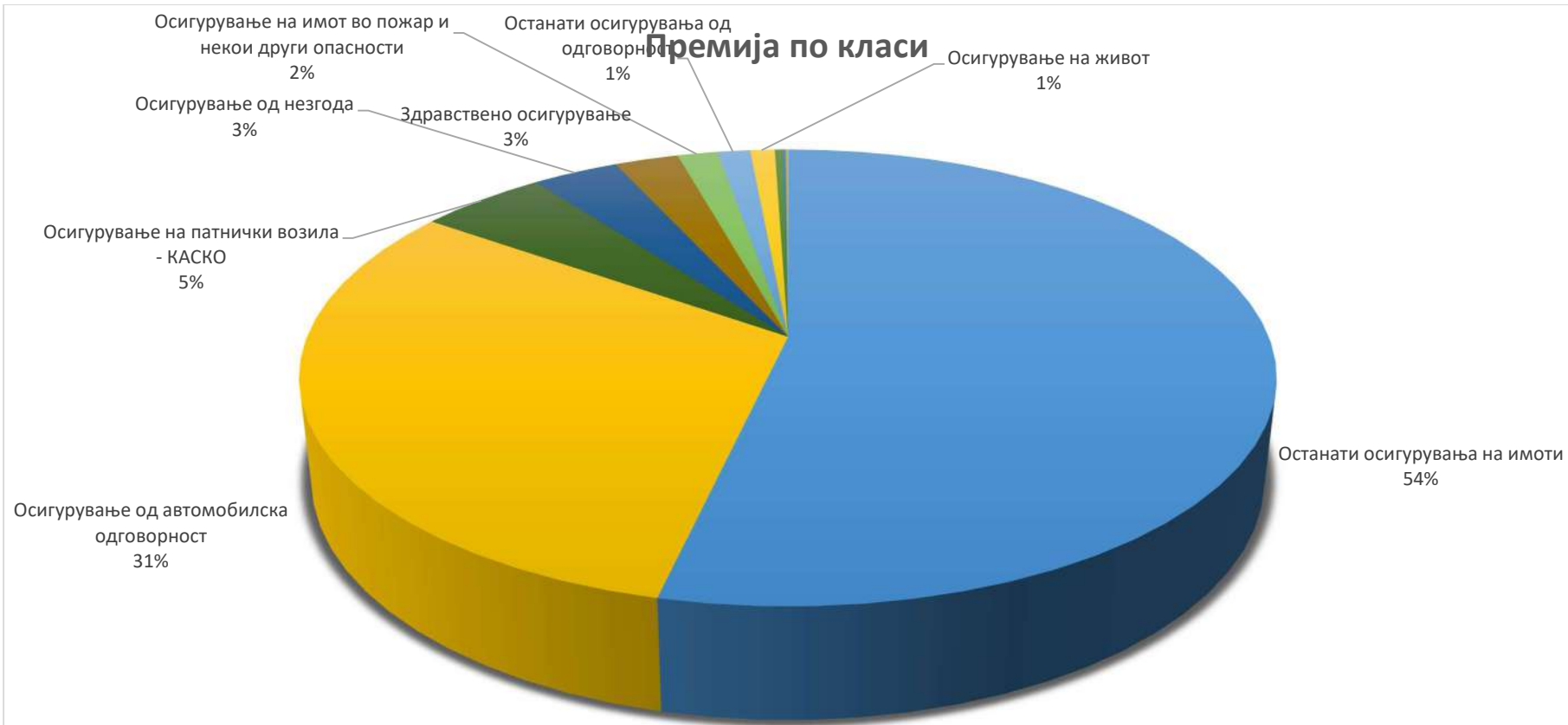
2. БРУТО ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА ПО ГОДИНИ И КЛАСИ

Опис	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ВКУПНО ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА ПО ГОДИНИ	58,082,067.00	109,417,064.00	183,507,469.00	337,856,599.00	563,331,600.00	644,994,696.00

Во 2020 година СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР реализираше бруто премија во износ од **644,4994,696 .00** денари (**2019: 563,331,600.00 денари**) и реализираше пораст во однос на минатата година од **81,663,096.00 денари** или пораст од **14,50 %** во однос на полисираната премија во 2019 година.

Класи на осигурување во илјади	Премија
Останати осигурувања на имоти	345,677.00
Осигурување од автомобилска одговорност	200,997.00
Осигурување на патнички возила - КАСКО	32,238.00
Осигурување од незгода	21,874.00
Здравствено осигурување	16,184.00
Осигурување на имот во пожар и некои други опасности	10,130.00
Останати осигурувања од одговорност	8,300.00
Осигурување на живот	6,248.00
Осигурување на туристички услуги	2,081.00
Осигурување на стока во превоз	613.00
Осигурување на живот во врска со удели во инвест. фондови	452.00
Осигурување од финансиски загуби	93.00
Осигурување од одговорност од употреба на пловни објекти	63.00
Осигурување на пловни објекти - КАСКО	44.00
Вкупно во илјади	644,994.00

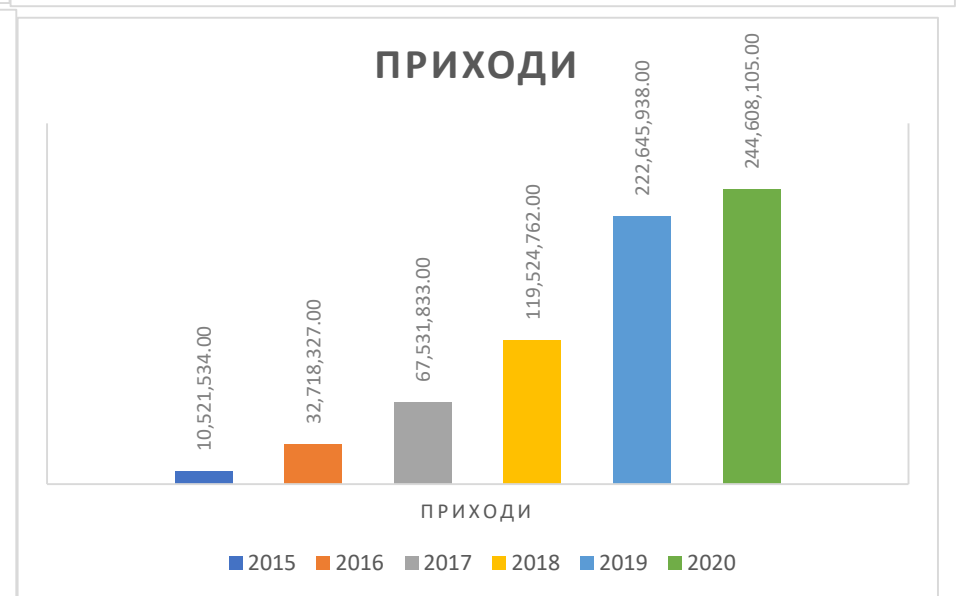
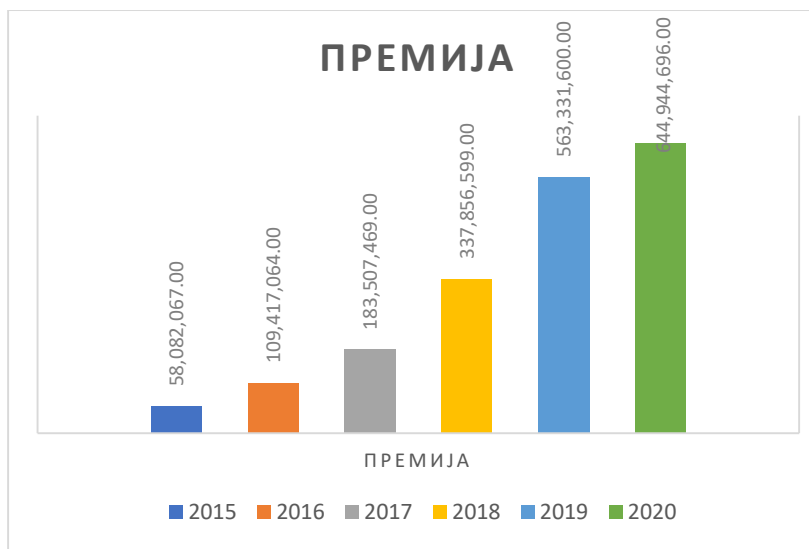
Премија по класи

■ Класи на осигурување во илјади	■ Останати осигурувања на имоти
■ Осигурување од автомобилска одговорност	■ Осигурување на патнички возила - КАСКО
■ Осигурување од незгода	■ Здравствено осигурување
■ Осигурување на имот во пожар и некои други опасности	■ Останати осигурувања од одговорност
■ Осигурување на живот	■ Осигурување на туристички услуги
■ Осигурување на стока во превоз	■ Осигурување на живот во врска со удели во инвест. фондови
■ Осигурување од финансиски загуби	■ Осигурување од одговорност од употреба на пловни објекти
■ Осигурување на пловни објекти - КАСКО	

4. СПОРЕДБА НА ПРЕМИЈА СО ПРИХОДИ, РАСХОДИ, ДОБИВКА И ПРЕМИЈА

Р.Б	ГОДИНА	ПРЕМИЈА	ПРИХОДИ	РАСХОДИ	БРУТО ДОБИВКА
1	2015	58,082,067.00	10,521,534.00	9,497,375.00	1,024,159.00
2	2016	109,417,064.00	32,718,327.00	26,423,166.00	6,295,161.00
3	2017	183,507,469.00	67,531,833.00	49,481,920.00	18,049,913.00
4	2018	337,856,599.00	119,524,762.00	82,273,281.00	37,251,481.00
5	2019	563,331,600.00	222,645,938.00	165,348,126.00	57,297,812.00
6	2020	644,964,696.00	244,608,105.00	187,132,916.00	57,475,189.00

4. ФИНАНСИКИ РЕЗУЛТАТ

Во 2020 година СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР оствари позитивен финансиски резултат од своето работење во износ од а 57,475,189.00 (2019: 57,297,812.00 денари).

Вкупните приходи од работењето изнесуваат 244,608,105.00 денари (2019: 222,645,938.00 денари), или 21,962,167.00 денари повеќе приходи во однос на минатата деловна година. Вкупните расходи од работењето во 2019 година изнесуваат 187,132,916.00 денари (2019: 165,348,126.00 денари).

Биланс на успех	2020	2019
РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	168,999,244.00	150,368,172.00
ФИНАНСИСИКИ ПРИХОДИ	8,705,655.00	45,092.00
ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ	18,133,671.00	14,979,954.00
Добивка од редовното работење	57,475,189.00	57,297,812.00
Добивка пред оданочување	57,475,189.00	57,297,812.00
Данок на добивка	5,398,299.00	5,067,271.00
НЕТО ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	52,076,890.00	52,230,541.00

Биланс на состојба	2020	2019
АКТИВА:		
А. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА	264,996,632	253,579,967
МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	264,996,632	253,579,967
Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА	754,060,356	574,061,662
ЗАЛИХИ	33,113	33,113
КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА	746,342,350	564,402,918
КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА	2,543,874	6,381,131
ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	5,141,019	3,244,500
ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (АВР)	2,063,575	2,804,889
ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА	1,021,120,563	830,446,518
ПАСИВА:		
А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ	136,736,235	93,504,384
ОСНОВНА ГЛАВНИНА	84,167,334	4,920,106
РЕЗЕРВИ	492,011	492,011
ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	52,076,890	52,230,541
Б. ОБВРСКИ	877,756,839	729,099,490
ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ (	302,115,700	222,971,722
КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ	575,641,139	506,127,768
ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ НА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	6,627,489	7,842,644
ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ	1,021,120,563	830,446,518

За следната 2021 година предвидени се уште поголеми вложувања.

Во периодот којшто следува, во услови на очекувана засилена конкуренција, Осигурителното брокерско друштво СН ОСИГУРИТЕЛЕН БРОКЕР АД Битола, со интензивирана активност во дејноста, ќе продолжи со успешно реализирање на своите активности, со цел задржување на добрата позиција во осигурителниот брокерски сектор.

Битола, 28.02.2021 година

Извршни директори

Зоран Пејчиновски _____

Христо Кондовски _____